

Innowacja pedagogiczna: „Sposób na przysłowia czyli w przysłowiowy sposób”

Przedszkole Miejskie nr 31 w Olsztynie

Olsztyn 2020

Tytuł innowacji: Sposób na przysłowia czyli w przysłowiowy sposób

Autor: mgr Katarzyna Kobusińska,

Miejsce realizacji: Przedszkole Miejskie nr 31 w Olsztynie

Typ innowacji: metodyczna

Termin realizacji: Listopad 2020 - maj 2021r – przedszkole

Adresaci innowacji: uczniowie i ich rodzice oraz nauczyciele przedszkola,

Opis innowacji

Wstęp

Miguel de Cervantes powiedział „przysłowie to krótkie zdanie, oparte na wieloletnim doświadczeniu”. W naszym codziennym życiu używamy przysłów, które mają konkretne znaczenie. Przysłowia polskie wywodzą się z tradycji ludowej, są świadectwem obyczajów oraz wiedzy ludu, często związane z konkretnymi wydarzeniami, utrwalają formy językowe. Są mądrością narodu i ważnym źródłem do badań nad historią kultury, dlatego też każdy z nas powinien je znać. Od zawsze przekazywane one były ustnie a ich siła leży w wypowiedaniu ich. Używając przysłów możemy określić stan w jakim się znajdujemy, skomentować sytuację czy pomóc komuś w wyborze, podjęciu decyzji. Używamy ich, żeby zakomunikować coś drugiej osobie, uspokoić się czy pocieszyć, wyśmiać innych. Przysłowiami możemy rozładować napięcie w niezręcznej rozmowie i zobrazować wiele życiowych sytuacji. Rzadko zastanawiamy się nad tym jakie jest ich źródło. Wiele przysłów w języku polskim pochodzi z doświadczeń i zjawisk przyrodniczych, ma swoje pochodzenie z sytuacji które dzieją się w życiu.

Założeniem innowacji jest zorganizowanie działań dydaktyczno-wychowawczych poprzez integrację treści z różnych przedmiotów. Punktem wyjściowym są przysłowia wokół których organizuje się inne sytuacje edukacyjne i wychowawcze angażujące treści z różnych przedmiotów. Wokół przysłów można tworzyć doświadczenia fizyczne i chemiczne, działania plastyczne, budować system wartości czy zapoznawać z językiem polskim i literaturą. Realizując innowację spróbujemy odpowiedzieć na pytanie, czy nasi przodkowie mieli rację mówiąc: „Oliwa zawsze na wierzch wypływa”, „Baba z wozu, koniom lżej” lub „Jak pościelisz , tak się wyśpisz”.

Dynamika innowacji wpływa na rozwój nie tylko sfery poznawczej ale również buduje i wspiera sferę emocjonalno-społeczną, rozwija możliwości i wydobywa zasoby dziecka, zaspokaja jego potrzeby.

Innowacja jest również odpowiedzią na kierunki polityki oświatowej na rok szkolny 2020/2021 „Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.” A także wspiera rozwój kompetencji kluczowych: porozumiewanie się w języku ojczystym, kompetencje naukowo-techniczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne i obywatelskie czy inicjatywność.

Szczegółowe założenia:

Dzieci poznając przysłowia, będą mieli okazję odnieść ich znaczenie do zjawisk przyrodniczych i społecznych, będą mogli rozwijać język poszerzając go o słowa, które są rzadko używane w współczesnym języku. Podczas działań zaplanowanych w innowacji dzieci będą mieć okazję do rozwijania takich wartości jak: prawda, piękno, dobro, szacunek, odpowiedzialność, tolerancja, szczęście, współdziałanie, zdrowie a także do poznawania kultury, historii czy tradycji naszego kraju.

Cele główne:

- poznanie znaczenia i zastosowania przysłów polskich
- wyjaśnienie pochodzenia przysłów
- integrowanie wiedzy z różnych przedmiotów
- kształtowanie postaw prospołecznych
- wzbogacanie wiedzy o kulturze narodu polskiego
- rozwijanie twórczego myślenia i wyobraźni dzieci
- budowanie systemu wartości w oparciu o przysłowia
- wzbogacanie języka dzieci
- doskonalenie umiejętności wyrażania myśli

- współpraca placówek oświatowych na różnych poziomach edukacji oraz rodziców
- budowanie poczucia odpowiedzialności za proces uczenia się i sprawstwa

Cele szczegółowe:

- przedszkole

- Dziecko poznaje nowe słowa
- Wyjaśnia znaczenie wybranych przysłów
- Nabywa nowe wartości: dobro, piękno, prawda, sprawiedliwość, odpowiedzialność, empatia
- Wykonuje eksperymenty
- Dostrzega innych wokół siebie
- Podejmuje próby samodzielnego pokonywania trudności
- Rozwija postawy proekologiczne, szanuje przyrodę, dostrzega jej piękno
- Buduje pozytywny obraz siebie, nazywa i wyraża uczucia
- Korzysta w własnych zasobów podczas edukacji
- Nabywa nawyki zdrowego żywienia
- Zadaje pytania, wnioskuje, stawia hipotezy

Przebieg innowacji:

Przedszkole - Załącznik nr 1

Spodziewane efekty:

- przejawianie postawy szacunku wobec siebie, innych, przyrody, tradycji
- budowanie systemu wartości
- integrowanie wiedzy z różnych przedmiotów
- pokonywanie trudności, podejmowanie wyzwań
- poznawanie polskich tradycji, literatury
- poznawanie przysłów i ich znaczenia
- współpraca pomiędzy placówkami edukacyjnymi
- dostrzeganie dobra i piękna w świecie, w drugim człowieku
- wykorzystanie doświadczeń jako metody zdobywania wiedzy i poznawania świata
- rozbudzanie ciekawości poznawczej
- ocena zachowania własnego i innych, poznanie i przestrzeganie norm społecznego współżycia,

Procedura wdrażania innowacji

- Zaprezentowanie innowacji na radzie pedagogicznej
- Zgromadzenie materiałów do realizacji treści
- Planowanie miesięczne z wykorzystaniem innowacji i realizacja – od 11.2020r.
- Ewaluacja innowacji – na bieżąco, czerwiec 2021

Przydatna literatura:

„Kolorowe przysłowia” Urszula Kozłowska KP

„Przysłowia polskie. Rymowanki dla dzieci.” Dorota Strzemińska – Więckowiak PP

„Co to znaczy...” Grzegorz Kaspedke CTZ

„Rymowanki polskie. Przysłowia dla dzieci” Dorota Strzemińska – Więckowiak RP

<https://wordwall.net/pl-pl/community/powiedzenia-i-przys%C5%82owia-przedszkole>

<https://www.facebook.com/teczowy.zakatek.lagnica/posts/1831198783678352/>

<https://wordwall.net/pl/resource/492264/powiedzenia-i-przys%C5%82owia-po%C5%82%C4%85cz-w-pary>

Ewaluacja innowacji

Efekty realizacji innowacji będą analizowane i oceniane na bieżąco podczas trwania innowacji oraz po zakończeniu prowadzonych działań - czerwiec. Efekty realizacji innowacji będą określone na podstawie aktywności i zaangażowania dzieci i rodziców w proponowane działania, obserwacji zachowań, wypowiedzi podczas zabaw i działań. W trakcie trwania innowacji obserwowane będzie też zrozumienie sensu przysłów poprzez stosowanie ich w konkretnych sytuacjach, umiejętność odróżniania dobra od zła i wykorzystywania poznanych wartości w życiu. Istotna będzie tu też opinia zaangażowanych w działania nauczycieli czy rodziców.

Monitoring:

Dokumentowanie zajęć w dzienniku i planach miesięcznych

Wykonane prace

Relacje fotograficzne na stronach, prezentacje multimedialne

Materiały do wykorzystania:

Darowanemu koniowi w zęby się nie zagląda.
Gdzie kucharek 6 tam nie ma co jeść.
W marcu jak w garncu.
Chłonąć jak gąbka
Baba z wozu, koniom lżej.
Czas to pieniądz.
Gdzie diabeł nie może tam babę pośle.
Mowa jest srebrem, milczenie złotem.
Jedna jaskółka wiosny nie czyni.
O apetyt rośnie w miarę jedzenia.
Grosz do grosza i będzie kokosza.
Być komuś kulą u nogi.
Czarno na białym
Spływa jak po kaczce
Wpaść jak śliwka w kompot
Gdzie kota nie ma tam myszy harcują.
Kwiecień plecień bo przeplata trochę zimy trochę lata.
Nie taki diabeł straszny jak go malują.
Oliwa zawsze na wierzch wypływa.
Nie daleko pada jabłko od jabłoni.
Znika jak kamfora.
Przepadło jak kamień w wodę.
Idzie jak po maśle
Idzie jak po grudzie
Baba z wozu koniom lżej.
2x nie można wejść do tej samej rzeki
Kropla wody nawet kamień przedziurawi
Mieć z górki
Burza w szklance wody